

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید صدوقی یزد
دانشکده پیراپزشکی
طرح درس

نیمسال: اول 94-95
رشته: کارشناسی ناپیوسته هوشبری ترم 2
مسئول درس: خانم اکرامی نسب
مدرس: خانم اکرامی نسب
گروه آموزشی: هوشبری و اتاق عمل
درس: خون شناسی و انتقال خون (یک واحد تئوری)
زمان تشکیل کلاس: یک هفته در میان سه شنبه ساعت 8-10

مقدمه و معرفی درس:

خون شناسی (Hematology) علم بررسی سلولهای خون، نحوه ی تولید، وظایف و نقش هر کدام از آنها و بیماری های مربوطه و همچنین علم سیستم انعقادی خون و پلاکت ها است. انتقال خون شامل دو بخش ایمنوهماتولوژی و طب انتقال خون می باشد. اصطلاح ایمنوهماتولوژی به بررسی سرولوژیکی، ژنتیکی، بیوشیمیایی و مولکولی آنتی ژن های مرتبط، خواص ایمنولوژیک و واکنش های همه ی اجزا و مشتقات خونی اطلاق می گردد. واژه ی طب انتقال خون یک تخصص چند جانبه شامل تمام جنبه های اهدای خون، نگهداری و تهیه ی فرآورده های خونی، درمان با آن ها و شناسایی انواع عوارض مرتبط با تزریق خون می باشد.

هدف کلی:

آشنایی با سیستم خونساز و بیماری های خونی، ساختمان و عملکرد سیستم ایمنی، آشنایی با گروه های خونی، تهیه و نگهداری انواع فرآورده های سلولی و پلاسمایی خون و عوارض انتقال خون.

اهداف ویژه:

دانشجو باید قادر باشد در پایان کلاس:

1. شکل گیری، بیماری ها و تشخیص بیماری های سلول های خونی را در حد مختصر شرح دهد.
2. سیستم ایمنی بدن را در حد مختصر توضیح دهد.
3. آشنایی با سیستم گروه های خونی ABO و Rh در سطح گلبول های قرمز، لکوسیت، پلاکت و سایر نسوج و مایعات بدن داشته باشد و بیان کند.
4. مقدمه، تاریخچه، اصول، اهداف و ضوابط اهدای خون و حفاظت سیستم خونی گیرنده را شرح دهد.
5. طرز تهیه، نگهداری و کاربرد فرآورده های خونی را توضیح دهد.
6. عوارض انتقال خون و بیماریهای منتقله از طریق انتقال خون را نام ببرد و در حد ایجاز شرح دهد.

استراتژی آموزشی:

ارائه ی سخنرانی توسط استاد و دانشجویان، و نیز پرسش و پاسخ با دانشجویان

وسایل مورد نیاز برای تدریس:

وایت برد، مازیک وایت برد، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور

روش ارزشیابی:

حضور فعال در کلاس همراه با پرسش و پاسخ (شفاهی یا کوئیز کتبی) در برخی جلسات و امتحان کتبی پایان ترم

منابع:

- 1- هماتولوژی و طب انتقال خون (هنری): ترجمه ی دکتر رخشان، آخرین چاپ
- 2- خون شناسی و بانک خون، تالیف دکتر گل افشان، آخرین چاپ
3. Text book of blood banking and transfusion medicine; Rudman S.V; latest edition
4. Blood banking and transfusion medicine: Basic principles & practice, Hillyer; latest edition
5. Clinical practice of transfusion medicine L.D. Pet Z, S.N. Swisher; latest edition

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید صدوقی یزد
دانشکده پیراپزشکی
برنامه‌ی زمان بندی و اجرای طرح درس

گروه آموزشی: هوشبری و اتاق عمل
درس: خون شناسی و انتقال خون (یک واحد تئوری)
زمان تشکیل کلاس: یک هفته در میان سه شنبه ساعت 8-10

نیمسال: اول 94-95
رشته: کارشناسی ناپیوسته هوشبری ترم 2
مسئول درس: خانم اکرامی نسب
مدرس: خانم اکرامی نسب

موضوع درس	تاریخ درس	ردیف
مروری بر کلیات هماتولوژی	94/6/24	1
بیماری های اریتروسیت ها و پلاکت ها و لکوسیت ها	94/7/7	2
مروری بر کلیات ایمنولوژی	94/7/21	3
آشنایی با بیوشیمی، نحوه توارث و تعیین گروه خونی ABO	94/8/5	4
آشنایی با بیوشیمی، نحوه توارث و تعیین گروه خونی Rh	94/8/19	5
آشنایی با انواع کیسه خون و ضد انعقاد ها	94/9/3	6
تهیه، نگهداری و کاربرد فرآورده های خونی (سلولی و غیر سلولی)	94/9/17	7
عوارض حاد غیر همولتیک انتقال خون	94/10/1	8
عوارض حاد همولتیک انتقال خون	94/10/15	9